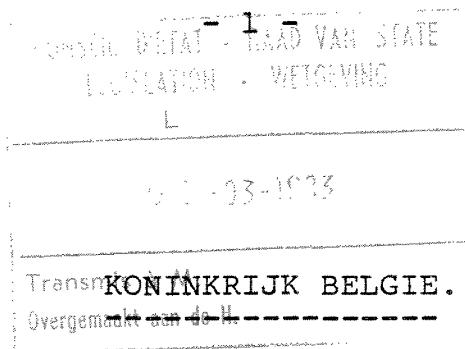

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, de 17e februari 1983 door de Voorzitter van de Vlaamse Raad verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorstel van decreet "houdende regeling van het taalgebruik inzake bepaalde voor het publiek bestemde mededelingen", heeft de 24e februari 1983 het volgend advies gegeven :

Het voorstel van decreet strekt ertoe, met toepassing van artikel 59bis van de Grondwet (artikel 1), het taalgebruik te regelen eensdeels "inzake voor het publiek bestemde mededelingen bij gebruikmaking van personeel en/of materieel ter beschikking gesteld door de overheid" (hoofdstuk I, omvattende de artikelen 2 tot 4), anderdeels "inzake voor het publiek bestemde mededelingen van notarissen en gerechtsdeurwaarders door middel van aanplakbiljetten" (hoofdstuk II, omvattende de artikelen 5 en 6).

Krachtens artikel 59bis, § 3, van de Grondwet zijn de Gemeenschapsraden, ieder wat hem betreft, bevoegd om het gebruik van de talen te regelen voor drie materies. Blijkens de toelichting bij en de tekst van het voorstel - zie de artikelen 2 en 5 waarin uitdrukkelijk naar de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken wordt verwezen - menen de indieners ervan zich in de eerste opgesomde van deze drie materies te bevinden, te weten "de bestuurszaken".

Wat zijn in de opvatting van de Grondwetgever "bestuurszaken" ?

Zoals de Raad van State mocht opmerken in zijn advies over een voorstel van decreet tot taalregeling in het Nationaal Werk voor kindervelzijn (Documenten, Cultuurraad voor de Neder-

.../...

landse Cultuurgemeenschap, zitting 1974-1975, stuk 112-2, p. 14), stemt, blijkens de voorbereidende werkzaamheden van de grondwetsherziening van 1970 (1), het begrip "bestuurszaken" inhoudelijk overeen met de aangelegenheden geregeld in de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik der talen in bestuurszaken. Deze wet werd, naar men weet, op enkele terzake geen rol spelende bepalingen na, opgenomen in de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken samengevat op 18 juli 1966; meer bepaald in artikel 1 van deze wetten vindt men de omschrijving van wat bestuurszaken zijn.

Bij het uitvaardigen van nieuwe regelen inzake bestuurszaken dienen de Gemeenschapsraden zich aldus grondwettelijk te houden aan de definitie van het begrip "bestuurszaken" die men in voormeld artikel 1 aantreft. Ze kunnen de aldaar opgesomde aangelegenheden, die samen de inhoud van deze definitie uitmaken, anders (strenger of milder; meer in bijzonderheden of minder gedetailleerd) regelen dan nu het geval is, ze kunnen echter niet andere aangelegenheden dan aldaar opgesomd tot voorwerp van een taalregeling maken. Die andere aangelegenheden zijn immers, naar de wil van de Grondwetgever, per definitie geen "bestuurszaken" in de zin van artikel 59bis, § 3, 1°, van de Grondwet.

+

De aangelegenheden geregeld in hoofdstuk I (de artikelen 2 tot 4) van het voorstel kunnen zeker als zodanig niet onder artikel 1 van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken ondergebracht worden. Tevergeefs wordt in de toelichting geargumenteed dat het hier gaat over "taken

.../...

(1) In dit advies verwijst de Raad van State naar het verslag namens de bevoegde Senaatscommissie uitgebracht door Senator DE STEXHE (Doc., Senaat, 1979-1980, nr 390, p. 9). Men kan ook nog verwijzen naar Handelingen, Senaat, 1969-1970, 16 juni 1970, p. 2087-2091, en 1970-1971, 17 december 1970, p. 548.

die de openbare overheden toevertrouwen in het belang van het algemeen, met andere woorden men staat hier voor een concessie" - en ten onrechte wordt het zo voorgesteld alsof de Vaste Commissie voor taaltoezicht het zo ziet (1). In het voorstel van decreet is immers geen sprake van een openbare overheid die een taak toevertrouwt aan particulieren, maar, integendeel, net omgekeerd, van particulieren ("... natuurlijke of rechtspersonen, alsmede ... feitelijke verenigingen") die "een taak toevertrouwen" aan de overheid, namelijk een beroep doen op de medewerking van overheidspersoneel of gebruik maken van materieel of gebouwen van de overheid. Het element "openbare dienst" dat wezenlijk is voor de concessie in de zin van artikel 1, § 1, 2°, van de gecoördineerde taalwetten, ontbreekt hier ten enenmale.

Wel spreekt het vanzelf dat de natuurlijke en privé-rechtspersonen die concessiehouder zijn in evenvermelde zin, voor handelingen als omschreven in het voorstel onder de taalwetten vallen wanneer deze handelingen tot het voorwerp van de concessie behoren (2). Dat is dan echter niet het gevolg van de aard van de handeling op zichzelf beschouwd, maar van de juridische hoedanigheid waarin die handeling wordt gesteld, te weten die van concessiehouder van een openbare dienst. Het toepassingsgebied van het voorstel tot deze handelingen beperken heeft geen zin juist omdat zij reeds in het toepassingsgebied van de gecoördineerde wetten liggen, terwijl de bedoeling van het voorstel, blijkens toelichting en tekst ervan, is dat toepassingsgebied uit te breiden.

+

.../...

- (1) Men leze het advies nr 1348 B van 31 januari 1967 van de Nederlandstalige Afdeling van deze Commissie (Taalcodex, II - 1145).
- (2) Net zoals de publieke rechtspersonen en de publieke "feitelijke verenigingen" (zo deze laatste al bestaan) die dergelijke handelingen stellen.

Met die laatste opmerking is meteen alles gezegd wat dient gezegd te worden over het bepaalde in hoofdstuk II van het voorstel. Immers van tweeën een. Ofwel vallen de notarissen en gerechtsdeurwaarders voor de in dat hoofdstuk (artikel 5) omschreven handelingen, waarbij zij "mededelingen bestemd voor het publiek door middel van aanplakbiljetten" doen, reeds onder de toepassing van de gecoördineerde taalwetten en dan is - aangezien de bedoeling van het voorstel is het toepassingsgebied van deze wetten uit te breiden - het voorstel overbodig. Ofwel is dat niet zo en dan is het voorstel - aangezien het toepassingsgebied van meervermelde wetten de inhoud van het grondwettelijk begrip "bestuurszaken" bepaalt en beperkt - ongrondwettig.

+

Het hoeft nauwelijks gezegd te worden dat de handelingen die in taalopzicht in het voorstel geregeld worden, in geen geval ingepast kunnen worden in een der materies omschreven in artikel 59bis, § 3, 2° en 3°, van de Grondwet.

+

De algemene conclusie moet zijn dat het voorstel, bedoeld als een uitbreiding van het toepassingsgebied van de gecoördineerde taalwetten, ofwel overbodig is, ofwel strijdt met de Grondwet.

De kamer was samengesteld uit

de Heren : G. BAETEMAN, kamervoorzitter,
J. NIMMEGEERS, staatsraden,
J. BORRET,
G. VAN HECKE, assessoren van de
F. DE KEMPENEER, afdeling wetgeving,
Mevrouw : S. VAN AELST, toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. DE COENE,
auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

S. VAN AELST.

G. BAETEMAN.